

Het was een niet geringe verantwoordelijkheid die daarmee aan de rectores magnifici toegeschoven werd – toegeschoven in een situatie waarin zij tussen twee vuren kwamen te zitten: zij zouden het hoofd moeten bieden aan de eventuele pressie die van de studenten zou uitgaan en anderzijds zouden zij blootgesteld worden aan de constante druk van het departement waar van Dam, na het gebeure met de Technische Hogeschool en de Leidse universiteit, bij elke gelegenheid het Duitse dreigement zou gaan doorgeven dat wanordelijkheden van welke aard ook tot sluiting van de betrokken universiteit of hogeschool zouden leiden. Onder de docenten en assistenten maar ook onder de studenten waren er velen op wie dat dreigement lange tijd zijn uitwerking niet zou missen. De Utrechtse rector magnificus prof. dr. H. R. Kruyt had in november '40 een studentenstaking aan zijn universiteit met een proclamatie voorkomen waarin o.m. de zin voorkwam: 'Ook al voelt men zich gewond, daarom slaat men nog niet de hand aan zichzelf.' Zo dacht menigeen.

Doordat hij de rectores magnifici de mogelijkheid tot ingrijpen gaf, bereikte van Dam dat Delft met ingang van 15 april '41 heropend mocht worden. Het college van curatoren en de rector magnificus hadden tevoren getracht, van de z.g. Contact Commissie der studenten de toezegging te krijgen dat deze steeds in overleg met hen zou handelen, m.a.w. niet, zoals in november '40 geschied was, op eigen initiatief tot een studentenstaking zou besluiten. In meerderheid waren de studenten evenwel niet bereid, die toezegging te doen; tussen de Contact Commissie en de universitaire autoriteiten kwam het tot 'heftige discussies'¹ waarbij de studenten pijnlijk getroffen werden door het feit dat hun gesprekspartners van zo weinig weerbaarheid getuigden. De rector magnificus zond tenslotte aan alle studenten een gedrukte circulaire² waarin hij als zijn 'overtuiging' uitsprak, 'dat wij de politiek buiten de muren van de Technische Hogeschool moeten trachten te houden'; 'de minste gebeurlijkheden die zich op enigerlei wijze richten tegen de bezettingsmacht', zouden, schreef hij, tot 'een blijvende sluiting' van de TH kunnen leiden.

Men zou het feit dat de rector magnificus persoonlijk verantwoordelijk gesteld was voor de handhaving van de orde binnen de betrokken universiteit en hogeschool als een toepassing van het leidersbeginsel kunnen zien. Op die weg ging de *Reichskommissar* verder: hij vaardigde medio augustus '41 een verordening uit die bepaalde dat alle bevoegdheden van de colleges van

¹ TH-Delft, Studentenraad: *Gedenkboek van het verzet der Delftse studenten en docenten gedurende de jaren 1940-1945* (1947), p. 11. ² *VuJ, Stab*, 074419.